

Kuuloviesti

5/2024

kuuloliitto.fi

Jyrki Linnankivi:
Luonnossa palaudun
parhaiten ■ 8

**Nuoret kansanedustaja
Pinja Perholehdon
vieraina ■ 12**

8 Haastattelussa The 69 Eyes-yhtyeen Jyrki Linnankivi

●●●● 12 Nuto kansanedustaja Pinja Perholehdon vieraana

Kuuloliiton nuorisotoimikunta Moottorikorvat pääsi vierailemaan kansanedustaja Pinja Perholehdon (sd.) luona.

●●●● 14 Liittokokouksessa suunnattiin katse tulevaan

Liittokokouksessa päätettiin vuoden 2025 toiminnasta ja taloudesta.

●●●● 22 Pohjoismainen yhteistyö on nykypäivää

Pohjoismaisten kuulojärjestöjen yhteistyöelimen NHS seminaari ja vuosikokous pidettiin Färsaarilla syyskuussa.

Kuuloliitto ry:n julkaisu
89. vuosikerta,
5 kertaa vuodessa.

Seuraavaa lehteä varten
toimitettavan aineiston
tulee olla toimituksessa
viimeistään 20.1.2025.

Kuuloliitto ry

Ilkantie 4, 00400 Helsinki
Puh. (09) 5803 830
kuuloviesti@kuuloliitto.fi

Vastaava päätoimittaja

Sanna Kaijanen
p. 040 508 1716

Päätoimittaja

Juha Hietala
p. 050 569 7978

Toimitus

Annette Fagerström
p. 044 7022 747

Toimitusneuvosto

pj. Ilkka Puhakka

Kuuloviestin tilaukset ja osoitteenmuutokset

www.kuuloliitto.fi
tai 045 7733 4460
Tilauhinta 35 € vsk
muille kuin jäsenille

Ilmoitusmyynti

Jaana Martiskainen
TJM-Systems Oy
puh. 044 566 719
jaana.martiskainen@tjm-
systems.fi

Graafinen suunnittelu

Hannamari Kovanen,
Noon Kollektiivi

Painopaikka

Reusner AS, Tallinna

www.kuuloliitto.fi

www.moottorikorvat.net

ISSN-L 0023-5741

ISSN 0023-5741 (painettu)
ISSN 2242-6752 (verkkolehti)

Avustusleikkaukset lisäävät tarvetta vapaaehtoistyölle

Kuuloliiton ja monen muun sosiaali- ja terveysalan järjestön syksyä ovat leimanneet ikävät valtionavustuksiin tulevina vuosina kohdistuvat leikkauspäätökset. Kuuloliiton avustuksista leikataan iso siivu vuodesta 2025 alkaen.

Keskustelu leikkauksista keskittyy järjestöjen toimintaedellytysten heikentymiseen. Pikemminkin pitäisi keskustella siitä, miten leikkaukset vaikuttavat niihin ihmisiin, joiden puolesta tätä työtä teemme. Sosiaali- ja terveysalan järjestöt tekevät työtä, jotta kaikilla kansalaisilla, meidän tapauksessamme kaikilla kuulovammaisilla ja huonokuuloisilla, olisi yhtäläiset oikeudet osallistua täysipainoisesti yhteiskuntaan ja saada tarvitsemiaan palveluja ja hoitoa. Emme tee työtä itseämme varten, vaan niitä varten, jotka tarvitsevat apua ja tukea. Yhteiskunnan palvelut eivät kata kaikkia palvelutarpeita, vaan tarvitaan kolmannen sektorin toimijoiden tukea, apua, neuvontaa ja ohjausta.

Merkittävänä tukena ja apuna ovat vapaaehtoiset ja vertaistukea antavat toimijat. Sosiaali- ja terveysalan yhdistysten vapaaehtois-toimintaan osallistuu vuosittain noin puoli miljoonaa ihmistä. Vapaaehtoistoiminta ei koordinoitu itsestään, vaan se tarvitsee toimiakseen järjestöjen vuosikymmenien saatossa luomia rakenteita ja osaamista. Tehtävät edellyttävät tarkkaa koulutusta ja ammattilaisten tukea, jotta toiminta on kaikille osapuolille turvallista ja laadukasta. Nyt nämä ovat vaarassa murentua ja vapaaehtois- ja vertaistoiminta jäädä jyrän alle.

Järjestötoimintaan kohdistuvat leikkaukset ovat lyhytnäköisiä ja murentavat sekä kansalaisten luottamusta yhteiskuntaan ja demokratiaan että lisäävät kustannuksia jo lyhyellä aikavälillä. Järjestöjen ennaltaehkäisevästä toiminnasta leikkaaminen siirtää palvelujen painopistettä raskaampiin, jälkijättöisiin palveluihin, joiden kustannukset ovat ehkäisevää toimintaa huomattavasti kovemmat.

Vapaaehtois- ja vertaistoimintaa ei kuitenkaan voi mikään kokonaan murentaa, sillä ihmisillä on halu auttaa, osallistua ja vaikuttaa. Ole mukana vaikuttamassa ja tukemassa toimintaamme ja lähde mukaan!

Sanna Kaijanen

Toiminnanjohtaja

Kysely: tieto sisäkorvaistutteilta puutteellista

Sisäkorvaistuttekäyttäjille tehdyn kyselyn mukaan suurin osa käyttäjistä kokee saaneensa tietoa istutteilta liian myöhään, usein vasta siinä vaiheessa, kun kuulokojeet eivät enää auttaneet. Lisäksi monet joutuivat odottamaan pitkään hoitopäätöstä: 70 % odotti yli neljä kuukautta arvioon pääsyä ja leikkaukselta pitkään päätöksen teon jälkeen.

Monet käyttäjät toivoivat sisäkorvaistutteen myös toiseen korvaan. Puolet kyselyyn vastanneista haluaisi molemminpuolisen istutteen. Erityisesti ne, joilla oli kuulokoje toisessa korvassa, kokivat hyötyvänsä enemmän toisesta implantista.

Kuntoutuspalvelut koettiin riittämättömiksi, sillä vain 63 % sai kuntoutusta istutteen asennuksen jälkeen. Myös puheprosessorien päivitykset koettiin haasteellisiksi: päivitystä sai yleensä vasta, kun laite rikkoutui, ja osa käyttäjistä käytti yli kymmenen vuotta vanhoja laitteita.

Kokonaisuutena sisäkorvaistutteen paransivat merkittävästi elämänlaatua: 97 % vastaajista ilmoitti elämänlaadun kohentuneen. Tulokset korostavat oikea-aikaisen tiedonsaannin, hoitopäätöksen ja kuntoutuspalvelujen parantamisen tärkeyttä, jotta tulevien käyttäjien kokemuksia voitaisiin kehittää edelleen.

Kuuloliiton, LapCI ry:n, EURO-CIU:n ja Cochlearin toteuttamaan kyselyyn osallistui 109 Cochlear Family -rekisterin suomalaista käyttäjää. ●

Uusi vammaispalvelulaki voimaan 1.1.2025 – soveltamisala vielä auki

Keväällä 2023 hyväksytty uusi vammaispalvelulaki astuu voimaan 1.1.2025. Lain osalta on kuitenkin vielä auki sen soveltamisala eli keitä laki koskee. Kuuloliitto oli asiasta sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen kuultavana 5. marraskuuta.

Keskeinen uuden vammaispalvelulain tuoma parannus on valmennusta käsittelevä pykälä (7 §). Jatkossa oikeus viittomakielen ja puhetta tukevien tai korvaavien kommunikaatiokeinojen opetukseen muuttuu

subjektiiviseksi oikeudeksi. Tähän saakka palvelua on järjestetty harkinnanvaraisena palveluna ja palvelun saaminen on vaihdellut kunnittain voimakkaasti.

Soveltamisala tuottaa kuitenkin edelleen huolta etenkin iäkkäänä kuulovammadiagnoosin saavien osalta. Kuuloliitto esitti eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskukselle elämänvaiheessa tavanomainen tarve -sääntöehdotuksen poistamista. Esityksellä ei saa vaikeuttaa vammaisten ihmisten oikeutta heille kuuluviin palveluihin tai lisätä heidän maksutaakkaansa, kuten nyt uhkaa käydä. Valiokunnalla on joulukuun alkupuolelle asti aikaa tehdä esitykseen muutoksia.

Kuuloliitto järjestää keskiviikkona 4.12. klo 17–18:30 Teams-tilaisuuden, jossa käsitellään tarkemmin vammaispalvelulain tulevia muutoksia kuulovammaisten näkökulmasta. Tilaisuuteen ei tarvitse ennakkoilmoittautua. Teams-linkki löytyy Kuuloliiton verkkosivuilta Tapahtumat-osioista. Mikäli kuitenkin tarvitset linkin suoraan omaan sähköpostiisi tai sinulla herää jotain kysyttävää, ota yhteyttä **Annina Horto-Lönnqvistiin**.

Kuuloliitto tulee järjestämään useita vastaavia tilaisuuksia myös ensi vuonna ja jakamaan tarkempaa tietoa lain muutoksista eri kanavissaan, mukaan lukien Kuuloviestissä. Kuuloliitto seuraa lain toimeenpanoa ja soveltamista tarkasti. ●

Lisätietoja antaa asiantuntija Annina Horto-Lönnqvist: anniina.horto-lonnqvist@kuuloliitto.fi, puh. 044 752 5561

TEKSTI: ANNIINA HORTO-LÖNNQVIST

KUVA: PIRJO TUOMINEN / EDUSKUNTA

Vaaleissa vaikutat kuulovammaisten asemaan

Olin lomamatkalla Amerikassa. Sain muun muassa tavata 25 vuotta Amerikassa asuneen ystäväni. Hämmästelin hänelle, ettei New Yorkin katukuvassa käytännössä näkynyt presidentinvaalit juuri mitenkään, vaikka varsinaiseen vaalipäivään oli vain pari päivää aikaa. USA:ssa ei kuulemma panosteta ollenkaan vaalimainontaan osavaltioissa, joiden vaalitulosta pidetään itsestään selvänä. Tämä oli suomalaiselle hieman outo ajatus. Meillä kun on pidetty tärkeänä kohdata äänestäjiä mahdollisimman laajasti. Asiaan varmasti vaikuttaa Amerikan erilainen vaalitapa, jossa osavaltion kaikki äännet menevät osavaltion voittajalle. USA:n vaalit ovat kuitenkin paljon muutakin kuin presidentin valinta. Ystäväni oli äänestänyt kaiken kaikkiaan yhdeksää eri asiaa tai ehdokasta.

Suomessa on ensi keväänä sekä kunta- että aluevaalit. Aluevaaleissa päätetään muun muassa jokaisen meidän kuulovammaisen asioista. Onko hyvinvointialueella tarvittavia kuulonhuollon palveluita tarjolla. Pääsetkö lääkärille tai audionomille hoitotakuun puitteissa. Kuinka kauan odostat kuulolaitetta tai saatko sellaista ollenkaan. Oman kuntasi vastuulla on muun muassa ikäihmisten palvelut. Osaako esimerkiksi kotipalvelu auttaa kuulolaitteesi kanssa. Me kaikki voimme vaikuttaa siihen millaisia meidän jokaisen tarvitsemat julkiset sosiaali- ja terveystyöpalvelut ovat.

On tärkeää, että kaikki kuulovammaiset ja kuuloaktiivit osallistuvat vaaleihin. Tapoja on monia. Voit esimerkiksi itse lähteä ehdolle, olla mukana ehdokkaan tukiryhmässä tai mikä tärkeintä äänestämällä. Kuuloliitto on järjestänyt vammaisneuvostojen jäsenille keskustelutilaisuuden, jossa kannustamme kaikkia lähtemään mukaan vaikuttamistyöhön.

Parhaiten vaikutamme olemalla mukana meitä koskevassa päätöksenteossa. Suomessa päätöksentekoon vaikuttaminen tapahtuu pitkälti poliittisten puolueiden kautta, vaikkakaan politiikka ei ole ainut keino toimia. Riippumatta puoluekannasta kannattaa tutustua eri puolueiden ohjelmiin ja siihen, miten niissä on vammaisten asiat nostettu esiin. Eri puolueilla on erilaisia painotuksia asioihin, mutta uskon että jokaiselle löytyy oma väylä vaikuttaa.

Kuuloliitto tulee valmistelemaan omat tavoitteensa sekä kunta- että aluevaaleihin. Niihin kannattaa tutustua. Tavoitteet toimivat myös hyvänä ohjenuorana aloittelevalle vaikuttajalle, tavoitteita voi ja saa käyttää hyväkseen.

Itse olen jo ehdokassitoumuksen täyttänyt, mitenkäs sinä? Ennen kaikkea muista äänestää.

Taru Reinikainen
Puheenjohtaja

● Torju flunssa arkisilla toimilla

Kuva: Rodeo.fi

Koulujen alkamisesta käynnistyy vuosittainen tautijakso, joka kiihtyy kohti joulua ja jatkuu usein pitkälle kevääseen. Tautien kirjoon kuuluvat erilaiset ylä- ja alahengitystietulehdukset ja vatsatautiryppäät. Jakso sisältää lisäksi usein alkuvuoteen sijoittuvan influenssakauden.

Yleislääketieteen erikoislääkäri **Tiina Määttä** Pihlajalinnasta sanoo, että yhden päivän aikana ihmisen kädet ovat kosketuksissa satojentuhansien erilaisten mikrobin kanssa.

– Vain pieni osa päivän aikana kohtauttamme mikrobeista on taudinaiheuttajia, mutta koska törmäämme niihin jatkuvasti, on huolellinen käsienvesu päivän mittaan erittäin tärkeää.

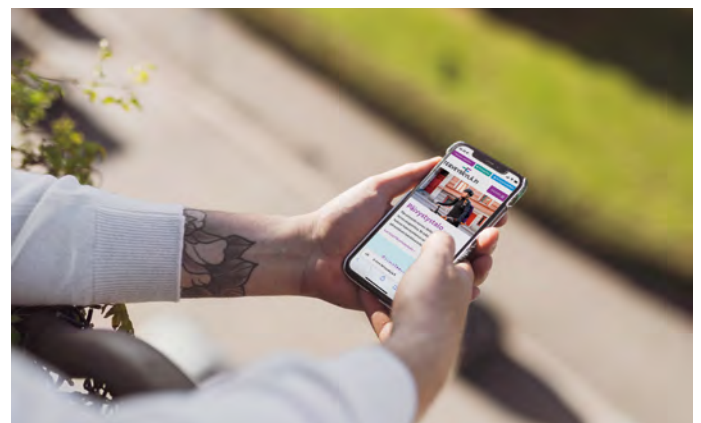
Lääkärin vinkit käsienvesuun

- Pesun vedellä ja saippualla tulisi kestää ainakin 20 sekuntia. Kiinnitä pestessäsi erityistä huomioita sormenpäihin.

- Pese kädet, kun tulet ulkoa sisätiloihin. Tästä kannattaa erityisesti lapsiperheissä tehdä rutiini, ja opettaa se lapselle jo pienestä pitäen. Pese kädet myös ennen ruuanlaittoa ja ruokailua, kun olet käynyt vessassa, yskinyt tai niistänyt.
- Kuivaa kädet huolella. Kosteus vetää ympäristöstä bakteereja puoleensa. Paras tapa käsien kuivaamiseen on kertakäyttöinen paperipyyhe. Kotona käsipyyhkeitä tulee vaihtaa usein. Jokaiselle perheenjäsenelle olisi hyvä varata oma pyyhe.
- Kuivalle iholle kannattaa käyttää apteekista löytyvää perusvoidetta, joka estää veden haihtumista iholta.
- Käsienvesu tulee suorittaa aina ensisijaisesti vedellä ja saippualla. Jos olet tilanteessa, jossa se ei ole mahdollista, käytä käsidesiä.

Lähde: *Pihlajalinna*

● Päivystyshelppi auttaa hoidon tarvetta pohtivaa

Kuva: Terveyskylä

Päivystyshelppi on Terveyskylän Päivystystalon tarjoama neuvontapalvelu, jonka avulla kansalaiset voivat arvioida hoidon tai palvelun tarvetta äkillisissä terveysongelmissa ennen yhteydenottoa terveydenhuoltoon. Aluksi käyttäjä antaa helppille tietoja vaivastaan osoittamalla

sen sijainnin kehossa ja/tai kuvailemalla sitä sanallisesti, esimerkiksi "kipu". Tietojen perusteella helppi tarjoaa vaivoja, joista käyttäjä valitsee tilanteeseensa sopivan, esimerkiksi "polven kipu".

Päivystyshelppi antaa käyttäjälle yleistietoa polven kivusta sekä ohjeet, missä tilanteissa kipua voi hoitaa kotona, missä tilanteissa tulee hakeutua terveysaseman kiirevastaanotolle tai soittaa Päivystysapuun ja milloin on syytä soittaa hätänumeroon. Kokeile Päivystyshelppiä erilaisilla oireilla, niin näet miten se ohjaa käyttäjää. Tutustu tarkemmin verkko-osoitteessa <https://paivystyshelppi.terveyskyla.fi>

Lähde: *Terveyskylä*

● Verenpainetta ei kannata mitata käsi sylissä tai sivulla

Kuva: Rodeo.fi

Verenpainemittaukset voivat antaa todellista korkeampia lukemia, jos ne tehdään väärässä asennossa. Tuoreen tutkimuksen mukaan niin käy ainakin silloin, kun kättä pidetään sylissä tai ilman tukea sivulla. Tulokset julkaistiin JAMA Internal Medicine -lehdessä.

Todellista verenpainetta korkeammat mittaustulokset voivat aiheuttaa potilaalle tarpeetonta huolta ja pahimmillaan

väriä diagnooseja. Suositusten mukaisesti verenpaine mitataan istuen niin, että käsi lepää pöydällä ja mittarin mansetti on sydämen tasolla.

Korkea verenpaine on maailmanlaajuisesti merkittävimpiä terveystarpeita, ja se aiheuttaa vuosittain yli kymmenen miljoonaa ennenaikaista kuolemaa. Korkea verenpaine altistaa monille sairauksille, kuten sydän- ja verisuonitaukeille ja aivoverenkiertohäiriöille.

Lähde: *Uutispalvelu Duodecim*

SELKÄKIPU | SELÄN HOITO | HARJOITUSOHJEET

KAIKKI SELÄSTÄ

Selkäkanava tarjoaa maksutonta tietoa selän hyvinvoinnista ja keinoja selän itsehoitoon.

Tutustu heti:
selkakanava.fi

Selkäliitto
SELKÄKANAVA

The 69 Eyes-yhtyeen laulusolisti Jyrki Linnankivi: "Luonnossa palaudun parhaiten"

TEKSTI Annette Fagerström
KUVAT Marek Sabogal

Nuorempana kuuloterveydestä huolehtiminen ei ollut Linnankivelle ykkösasia, mutta ikä on tuonut viisautta. Korvamonitorit suojaavat kuuloa treeneissä ja keikoilla. Parasta vastapainoa on palautuminen luonnossa tai maaseudun rauhassa.

The 69 Eyes on parhaillaan kiertueella Devils -albumin 20-vuotisjuhlan merkeissä. Devils oli yhtyeen kansainvälinen läpimurto, ja se nousi myös Suomen albumilistan kärkeen. Linnankivi kertoo syksyn olleen varsin kiireinen.

– Lokakuussa olimme Meksikon kiertueella, sitten juhlimme Halloweenia Euroopassa reilun viikon. Keikkailemme ympäri Suomea joulun asti.

Linnankivi kokee olevansa onnekas, että hänen kuulonsa on hyvässä kunnossa.

– Laulajana olen etäällä kovaäänisistä instrumenteista ja vahvistimista, joten lieneekö sillä syynsä, että koen olevani terve kuulon suhteen.

Uran alkuvaiheessa oli tavallista, ettei yleisö tai bändi suojannut kuuloaan.

– Säikähdin miten kovaa bändi lavalla soitti, kun olin ensimmäisillä rokkikeikoilla yleisössä. Itse bändiläisenä korvien soimiseen myös tottui. Korvat saattoivat soida vielä parikin päivää keikan jälkeen. En silloin pitänyt sitä mitenkään haitallisena.

Nykyyään Linnankivi suojaa kuuloaan korvamonitoreilla, jotka ovat olleet käytössä jo yli kymmenen vuotta.

– Kuulen soittamamme musiikin ja lauluni korviin laitettavien kuulokkeiden kautta. Lavalla on oikeastaan aika hiljaista, äänentoisto välittyy kovana vain yleisöön.

Nuorille muusikoille hänellä on selkeä viesti.

– Kuuloaan pitää suojata, sillä kun se vaurioituu, se ei parane takaisin.

Meluisan keikan tai äänityssession jälkeen on tärkeää levätä. Linnankivi arvostaa hiljaisuutta ja luonnon rauhaa vastapainona meluisalle keikkaelämälle.

– Päässä soi aina, joten on tärkeää oppia hiljentämään myös ajatukset. On uskomattoman hienoa, kun löytää maaseudulla paikan, jossa ei kuulu mitään muuta kuin luonnon ääniä. Se tuo mukavan rauhan ja toivonkin. Luonnossa palaudun parhaiten. Aito lepo, ilman sosiaalista mediaa on parasta. Lisäksi kaikki meditatiivinen on hyvistä: kirjan lukeminen, ulkoilu ja fyysinen treenaus. >>

"Coldplayn keikalla Helsingissä huomasin aitiialueen, joka oli tarkoitettu kuulovammaisille. Tämä herätti minut ymmärtämään, kuinka tärkeää on huomioida myös kuulovammaiset fanit."

Jyrki Linnankivi

Vuonna 1989 perustetun The 69 Eyes -yhtyeen laulusolisti ja keulahahmo.

- Tunnetaan myös nimellä Jyrki 69.
- Linnankivi on sanoittanut yhtyeen kappaleita ja julkaissut sooloalbumeja, kuten "Helsinki Vampire" ja "American Vampire".
- Koulutukseltaan filosofian maisteri, pääaineenaan analyyttinen kemia.
- Osallistui syksyllä 2022 Vain elämää -televisiosarjaan.
- The 69 Eyes julkaisee vuonna 2025 uutta musiikkia ja palaa kesäfestivaaleille.

Linnankivi toimi Kuuloliiton #katomitämäsanon -kampanjan keulakuvana. Syksyllä 2019 lanseerattu kampanja keskittyi huuliolu-kuun ja selkeään puheeseen. Kampanjan aikana julkaistiin useita lyhyitä, äänettämiä videoita, joissa julkisuudesta tutut kasvot esiintyivät. Katsojien tehtävänä oli päätellä mitä videolla sanottiin.

Linnankivi antaa mielellään panoksensa hyväntekeväisyyteen. Pienillä teoilla maailmasta voi tehdä paremman paikan.

– Coldplayn keikalla Helsingissä huomasin aitoalueen, joka oli tarkoitettu kuulovammaisille. Tämä herätti minut ymmärtämään, kuinka tärkeää on huomioida myös kuulovammaiset fanit. Tämän iloisen aitoalueen näkeminen teki myös minut todella iloiseksi. ●

Korkein oikeus: työnantajan perusteet työsuhteen päättämiseksi syrjivät

TEKSTI **Anniina Lavikainen**

Korkein oikeus on antanut päätöksensä kuulovammaisen isännöitsijän tapauksessa. Kuuloliitto uutisoi tapaukseen liittyvästä hovioikeuden päätöksestä ja korkeimman oikeuden valitusluvasta vuonna 2023. Työnantaja purki koeajalla olleen työntekijän työsopimuksen työntekijän ilmoitettua, ettei hän kuulovamman vuoksi kyennyt suoriutumaan kaikilta osin työtehtävistään. Työntekijän mukaan työsuhteen päättäminen tapahtui syrjivällä perusteella, eli kuulovamman takia. Myös korkein oikeus päätyi päätöksessään samaan päätelmään.

Korkein oikeus totesi omassa päätöksessään, että työnantaja oli purkanut työsopimuksen syrjivällä perusteella, kun se ei ollut ennen työsopimuksen päättämistä selvittänyt, kykenisikö työntekijä kuulovammastaan huolimatta suoriutumaan työtehtävistään kohtuullisten mukautusten avulla. Työnantaja veloitettiin suorittamaan työsopimuslain 12 luvun 2 §:n nojalla korvausta työsopimuksen perusteettomasta päättämisestä sekä yhdenvertaisuuslain nojalla hyvitystä syrjinnästä. (Ään.)

Korkein oikeus päätti, että työnantaja veloitetaan suorittamaan syrjivin perustein irtisanotulle

kuulovammaiselle korvauksena työsopimuksen perusteettomasta päättämisestä kuuden kuukauden palkkaa vastaava määrä 16 800 euroa sekä yhdenvertaisuuslain mukaisena hyvityksenä 3 000 euroa.

Korkein oikeus korosti päätöksessään työnantajan veloitetta tehdä vammaisen henkilön tarvitsemia kohtuullisia mukautuksia, myös koeajalla. Veloitte kohtuullisiin mukautuksiin on lähtökohtaisesti ennakkollinen eli niitä tulee miettiä, vaikka työntekijä itse ei niitä olisi vielä pyytänyt. Kohtuullisia mukautuksia tulee oma-aloitteisesti pohtia siinä vaiheessa, kun työnantaja on tullut tietoiseksi työntekijän vammasta.

Kuuloliitto näkee korkeimman oikeiden päätöksen oikeudenmukaisena ja yhdenvertaisuuslain veloitteiden mukaisena. Sekä YK:n vammaisten ihmisoikeussopimus että yhdenvertaisuuslaki ovat työnantajia velvoittavia. Kohtuullisia mukautuksia tulee tehdä ja niiden tekemättä jättäminen voi olla syrjintää. Kohtuullisten mukautusten turvin kuulovammainen työntekijä kykenee pääsemään työelämään, selviytymään työtehtävistään sekä etenevän urallaan.

Acustico
Kuulopalvelu

KOHTI PAREMPAA KUULEMISTA

KUULOPALVELUT LAHDEN KESKUSTASSA:

Acustico Oy • Aleksanterinkatu 34 B, 15140 Lahti

VASTAANOTTO MYÖS SEURAAVISSA MEHILÄISEN TOIMIPISTEISSÄ:

• Helsinki Forum ja Ympyrätalo • Tikkurila • Riihimäki • Hämeenlinna

YHTEYDENOTOT: Heljä Haarala, p. 044 739 6565 • www.acustico.fi

MYÖS
KOTIKÄYNNIT

Nuto kansanedustaja Pinja Perholehdon vieraana: "Kun tulin tänne töihin ymmärsin, että mun on tehtävä jotain mun kuulon haasteille"

TEKSTI Anniina Horto-Lönnqvist
KUVAT Sofia Julin ja Anniina Horto-Lönnqvist

Kuuloliiton nuorisotoimikunta Moottorikorvat pääsi vierailemaan kansanedustaja Pinja Perholehdon (sd.) luona 25. lokakuuta. Kaksi tuntia vierähtivät eduskunnassa nopeasti, kun keskustelimme laajasti valtakunnan politiikan ajankohtaisista, kuulovammaisuudesta, kuulovammaisten ihmisten käyttämistä palveluista ja niiden puutteista, kuuloesteettömyydestä sekä päättäjänä toimimisesta.

Meitä vastassa olivat Perholehdon avustaja Sofia Julin sekä kaksi nohevaa TET-harjoittelijaa. Julin kertoi sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän olevan huolissaan sotejärjestöjen leikkauksista ja niiden vaikutuksista ihmisten hyvinvointiin.

– Järjestöt ovat monelle tärkeitä yhteisöjä, jotka ennaltaehkäisevät muun muassa yksinäisyyttä ja tarjoavat tärkeää tietoa. Jäävätkö ihmiset tyhjän päälle järjestöleikkausten myötä?

Perholehdon mukaan kansalaisyhteiskunta ja esimerkiksi sosiaali- ja terveystalvet ovat muuttuneet ja muuttumassa isosti tällä hallituskaudella. Nuton puheenjohtaja **Juho Jauhiainen** kysyi, miten peruuttamattomia leikkaukset ovat: voiko seuraava hallitus muuttaa niitä?

– Yksittäisiä summia on helpompi muuttaa, lainsäädäntöä vaikeampi. Osa päätöksistä todennäköisesti jää pysyviksi. Jos esimerkiksi järjestö joutuu ajamaan toimintansa näiden leikkausten myötä alas, vaikea sitä on nostaa varsinkaan kovin lyhyellä aikavälillä takaisin. Ja jos ihmiset putoaa yhteiskunnan turvaverkkojen ulkopuolelle, niin ne inhimilliset jäljet ei mihinkään lähde.

Perholehto, joka saapui tapaamiseemme suoraan *Politiikan jälkilölyt* -podcastin nauhoituksista, uskoo erimielisyyksistä huolimatta yhteistyöhön yli

puoluerajojen. Podcastin muita keskustelijoita ovat kansanedustajat **Ville Valkonen** (kok.), **Jouni Ovaska** (kesk.) ja **Fatim Diarra** (vihr.).

– Olen itse kokenut, että eduskunnassa voi tehdä yhteistyötä yli puoluerajojen, vaikka epäkohtiakin on. Mietin joka päivä, miten itse olisin eri mieltä rakentavalla otteella.

Korjattavaa olisi myös eduskunnan esteettömyydessä. Induktiosilmukoita on joissakin paikoissa, kuten Pikkuparlamentin auditoriossa, mutta ei riittävästi. Perholehto itse sai kuulovammadiagnoosin viime vuonna 26-vuotiaana. Vastavalittu kansanedustaja huomasi, ettei kuullut puhemiehen matalaa ääntä täysistuntosalin takarivistä, jossa uudet kansanedustajat istuvat. Tämä johti myös ikäviin väitteisiin siitä, ettei Perholehto olisi kuunnellut, vaikka kyse oli kuulovammasta.

– Kun tulin tänne töihin niin ymmärsin, että mun on tehtävä jotain mun kuulon haasteille, jotta voin tehdä tätä työtä täysillä.

Nyt täysistuntosalin laitteet ollaan uusimassa. Perholehto kertoi toivoneensa saliin induktiosilmukkaa edustajille lähetetyssä kyselyssä. Oman kuulovamman myötä hän kertoo alkaneensa kiinnittää uudella tavalla huomiota esteettömyyteen.

– Me rakennetaan tätä yhteiskuntaa siitä näkökulmasta, miten suuri osa ihmisistä toimii täällä ja millaiset tarpeet heillä on. Voin allekirjoittaa, että ennen kuin omakohtaisesti ajattelin esteettömyyttä, olen varmasti myös ollut itse ihminen, joka on laiminlyönyt muiden tarpeita. Ja se on minusta tärkeää sanoa ääneen, jotta voi vaatia muutosta myös muilta.

Perholehdon kukaan sukulainen ei ole koskaan ollut mukana politiikassa, eikä se ollut myöskään nuoremman Pinjan unelma.

Politiikkaan tie vei järjestömaailman, Ammattiin Opiskelevien Liiton **SAKKI ry:n** kautta. Vuonna 2017 Perholehto lähti ehdolle Hyvinkään kaupunginvaltuustoon ja tuli valituksi sen kuopukseksi. Tänä päivänä hän toimii samaisen valtuuston puheenjohtajana. Silti nousu kansanedustajaksi ensimmäisissä eduskuntavaaleissa tuli odottamatta.

– Jos ois vaikka kolme vuotta sitten kysynyt, niin en olisi uskonut [että tulee kansanedustaja].

Kuuloliiton nuorisotoimikunnan aktiivisille ja päteville nuorille, sekä kaikille kuulovammaisille nuorille, Perholehdolla oli selvä viesti: lähtekää rohkeasti ehdolle esimerkiksi tuleviin kunta- ja aluevaaleihin.

– Kun lähdin 2017 ensimmäistä kertaa ehdolle, olin täytännyt just 19 ja kyllä mä mietin, että tiedänpö tarpeeksi ja oonko riittävä. Mulle sanottiin, että ei sun tarvii tietää enempää kuin mitä tiedät omasta arjestasi. Siitä politiikassa on kyse. Tarvitaan ihmisiä, jotka tuntee oman arkensa asiat.

Perholehto kertoi kokevansa, että kuulovammaisena pystyy toimimaan päättäjänä, vaikka haasteita edelleen on. On myös raskasta joutua tuomaan jatkuvasti esiin niitä esteitä, joita joutuu kohtaamaan.

– Se vaatii paljon enemmän olla se ensimmäinen. Se korostaa, että sua katsotaan enemmän vammaisuuden kautta kuin itsenäsi. Mutta ehkä se vaatii sitä. Ja silti sua ei saa lokeroida, että jos sulla on vamma, niin se olisi ainoa mitä sä oot politiikassa tekemässä. ●

Vapaaehtoistoiminnan palkinnon sai Kaija Lankinen (kesk.).

Liittokokouksessa suunnattiin katse tulevaan

TEKSTI Sanna Kaijanen, Anniina Lavikainen, Anne Wicht-Kvarnström

Liittokokouksessa päätettiin vuoden 2025 toiminnasta ja taloudesta. Kokoukseen osallistui Valkeassa talossa yhdeksäntoista edustajaa ja kaksikymmenkuusi etäyhteyksin.

Kokouksen avannut puheenjohtaja Taru Reinikainen korosti, että Kuuloliitolla on merkittävä rooli kuulovammaisten oikeuksien edistämisessä. Reinikainen toi esiin tuoreita kuulovammaisten syrjintätapauksia ja niiden ratkaisuja sekä vammaispalvelulainsäädännön ja tulkkauspalvelujen uudistamiseen liittyviä tarpeita. Reinikainen näki lisäksi, että tulevaisuudessa vapaaehtoistoiminnan asema Kuuloliitossa tulee olemaan entistä merkityksellisempi.

Reinikainen esitteli vuosikertomuksen 2023 ja totesi, että Kuuloliiton toiminta oli monipuolista ja aktiivista tavoittaen lähes 23 000 henkilöä.

Liittokokous hyväksyi tilinpäätöksen vuodelta 2023 ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle. Kuuloliiton tulos vuodelta 2023 oli 76 026 euroa ylijäämäinen.

– Vuoden 2025 toimintasuunnitelmassa painottuvat mm. alue- ja kuntavaalivaikuttaminen, *Kuule, muista ja voi hyvin* -toiminta, *Saavutettava koulu* -toiminta, yhdistys- ja vapaaehtoistoiminnan toimintamuotojen tukeminen sekä yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa, totesivat

Kuuloliiton kehittämispäällikkö **Anniina Lavikainen** ja järjestöpäällikkö **Anne Wicht-Kvarnström**.

Toiminnanjohtaja **Sanna Kaijanen** esitteli vuoden 2025 talousarvion, joka on noin 28 000 euroa ylijäämäinen, mutta Kaijanen myös huomautti, että Kuuloliiton avustuksiin tulee todennäköisesti kohdistumaan mittavia useamman sadantuhannen euron leikkauksia ensi vuonna, jotka tulevat edellyttämään toimintasuunnitelman ja talousarvion tarkennuksia ja toiminnan priorisointia. Liittokokous hyväksyi toimintasuunnitelman ohella vuoden 2025 talousarvion ja antoi liittohallitukselle ja toiminnanjohtajalle valtuudet tarvittaviin täsmennyksiin avustuspäätösten tultua.

Liittokokous päätti säilyttää jäsenmaksut entisellään. Varsinaisen jäsenen maksu on 15 euroa; nuoris-, perhe-, vapaa- ja kunniajäsenen 9 euroa ja sotaveteraanijäsenen 1 euro. Kuuloliiton kannatusjäsenmaksu on yhteisöltä 250 euroa ja yksittäiseltä henkilöltä 50 euroa.

Liittokokous päätti myös luottamushenkilöille 2025 maksettavat palkkiot. Vuonna 2025 luottamushenkilöille

maksetaan palkkioita seuraavasti: liiton puheenjohtaja 1000 euroa/kk ja varapuheenjohtaja 500 euroa/kk, Kuuloviestin toimitusneuvoston puheenjohtaja 45 euroa/kokous, hallituksen jäsenet (pois lukien hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja) hallituksen kokouksista 30 euroa/kokous, Kuuloviestin toimitusneuvoston jäsenet 30 euroa/kokous.

Käsiteltävänä olivat myös Keski-Pohjanmaan Kuulo ry:n aloitteet koskien Kuuloliiton toiminnan avoimuutta ja kuuloautotoimintaa. Liittokokous hyväksyi liittohallituksen vastaukset aloitteisiin. Lisäksi liittokokous päätti, että tehtävästään eronneiden hallituksen varajäsenten tilalle ei valita uusia henkilöitä loppukaudeksi 2024–2026.

Kokouksen puheenjohtajina toimivat **Eija Isaksson** Turusta ja **Eila Heinonen** Joensuusta.

– Kokouksen ja seminaarin tulevaisuuskeskusteluissa vahvistui ajatus, että hyvä kuuleminen on osa hyvää arkea, sanoi Eila Heinonen kokouksen päätteeksi ja kiitti kaikkia kokousedustajia osallistumisesta, hallitusta ja toimihenkilöitä järjestelyistä sekä kaikkia yhdistystoimijoista tämän vuoden tehdystä työstä.

Seminaarissa näkökulmia järjestötyöhön ja strategiaan

Kuuloliiton liittokokouksen yhteydessä järjestettiin perinteisesti ajankohtaisia teemoja käsittelevä seminaari, jota kaikki halukkaat saivat seurata YouTuben välityksellä. Tilaisuuden aluksi kuulumme Kuuloliiton vuonna 2020 järjestetyn *Talent* -kilpailun voittajaa **Birgit Hast-Winqvist**. Vuoden vapaaehtoistoiminnan palkinto luovutettiin **Kaija Lankiselle** ansiokkaasta vapaaehtoistyöpanoksestaan Kuuloliiton ja Suomen Akustikusneurinoomayhdistyksen hyväksi.

Seminaarissa keskityimme tulevaisuuden järjestötyön teemoihin, joista olivat meille alustamassa **Juha Peltosalmi** SOSTE ry:stä ja **Marita Salo** Opintokeskus Siviksestä. Juha Peltosalmi avasi tuoreen Järjestöbarometrin 2024 tuloksia, joiden mukaan sosi-aali- ja terveysjärjestöjen vapaaehtoistoimintaan osallistutaan aktiivisesti ja se on usein erityistä ja vaativaa ja se edistää asianosaisten ihmisten osallisuutta: toiminnan kohteen sijasta ollaan itse aktiivisia toimijoita. Ihmisten avun ja tuen tarve kasvaa mm. erilaisten leikkausten vuoksi ja siksi sote-järjestöjä tarvitaan

Yhteiskuvassa liiton puheenjohtaja Taru Reinikainen, liittokokouksen puheenjohtajat Eila Heinonen ja Eija Isaksson sekä toiminnanjohtaja Sanna Kaijanen

enemmän kuin koskaan. Marita Salo kertoi laajemmin suomalaisten osallistumisesta vapaaehtoistoimintaan. Vapaaehtoistoiminta Suomessa -tutkimuksen mukaan peräti 43 % suomalaisista on osallistunut vapaaehtoistoimintaan viimeksi kuluneen vuoden aikana ja kaksi viidesosaa niistä, jotka eivät ole osallistuneet, toimisivat vapaaehtoisina, jos heidät pyydetäisiin mukaan. Vapaaehtoisten rekrytoinnissa keskeistä on tarjota kiinnostuneille erilaisia rooleja ja tehtäviä osallistujia toimintaan.

Kuuloliiton seuraava strategiakausi on 2026–2030. Seminaarissa käynnistimme uuden strategian valmistelun yhdessä osallistujien kanssa. Iloksemme saimme kuulla myös nuorten ajatuksia ja toiveita Kuuloliiton työlle. Nuorisotoimikunnan puheenjohtajat **Juha Jauhiainen** ja **Fanni Heikkinen** esittivät nuorten toiveita tulevaisuudelle: mahdollisuus nuorisotoiminnan jatkuvuudelle, nuorten ääni entistä kuuluvammaksi ja nuoret vahvemmin mukaan liiton toimintaan.

Seminaarin lopuksi alkuvuodesta 2024 järjestetyn jäsenhankintakilpailun tulokset julkistettiin: eniten uusia jäseniä keräsi Keski-Uudenmaan Kuulo ry kaiken kaikkiaan 65 jäsenellä ja suhteellisesti eniten jäseniä omaan jäsenmääräänsä verrattuna keräsi Ylä-Karjalan Kuulo ry, jonka jäsenmäärä kasvoi 45 prosentilla. ●

Vammaisuus taiteen kentällä

TEKSTI Sinikka Pihlmaa

Tilaa taiteilijuuteen on osa hanketta, jonka Kulttuurilla kaikille -palvelu toteutti vuosina 2022–24. Hankkeessa järjestettiin residenssi, tapaamisia, työpajoja, vertaist ryhmä sekä valmennusta ja mentoimintaa. Lisäksi työskenneltiin apurahojen, kritiikin ja kuratoinnin parissa. Osa julkaisun kirjoittajista on ollut hankkeessa mukana eri tavoin.

Teos sisältää kirjoituksia ja haastatteluja 21 vammaiselta ja viittomakieliseltä taiteilijalta ja taiteen liepeillä työskentelevältä ammattilaiselta sekä viideltä tanssiryhmältä, toteaa julkaisun päätoimittaja **Maija Karhunen** johdannossaan.

Vammaisia ja viittomakielisiä taiteilijoita on aina ollut ja on jatkosakin. Maailma ei ole vielä osoittanut olevansa täysin valmis hakeutumaan heidän taiteensa äärelle ja ottamaan heitä vastaan. Heille ei ole luotu täysin samoja mahdollisuuksia kuin ei-vammaisille taiteilijoille. Siitä huolimatta vammaiset taiteilijat tekevät työtään. Kukin heistä kantaa omaa identiteettiään, on luonut oman näkemyksensä taiteen ja vammaisuuden suhteesta. Hajonta kertoo monipuolisuudesta, jolle tarvitaan tilaa.

Nikolai Klix oli syntynyt silloisessa Itä-Berliinissä ja muuttanut lapsena Helsinkiin. Hän harrasti teatteria ja toimi vuonna 1915 Kynnys ry:n kulttuurisihteerinä 1923. Hän oli tekemässä filosofian artikkeliväitöskirjaa Tampereen yliopistolla. Aiheena oli julkinen suhtautuminen yhteiskunnalliseen moninaisuuteen. Klix tutki sitä, millä käsitteillä suhtautumista on kuvattu ja miten käsitteet voivat ylläpitää tai tasa-vertaistaa yhteiskunnallisia valtasuhteita. Hän oli mukana Tilaa taiteilijuuteen -hankkeen ohjausryhmässä. Hän menehtyi elokuussa 1923.

Vammaisuus on osa moninaisuuden kirjoa, korostaa Nikolai Klix artikkelissaan. Yhteiskunnallisten olosuhteiden entistä tarkempi erittely tuo ilmi, keitä pidetään vertaisina ja ketkä pääsevät ääneen.

Pekka Heikkinen pitää pyörätuolissa näyttelemistä voimavaranaan. Hän on näytellyt kotimaisissa elokuvissa ja tv-sarjoissa, muun muassa Hovimäki-sarjassa. Hän oli valmistunut teatterikorkeakoulusta vuonna 1966 ja sitten näytellyt kaksi vuotta Tampereen Työväenteatterissa. Vuonna 1998 hänen jalkansa halvaantuivat moottoripyöräkolarissa. Kansallisteatterille Heikkinen on tehnyt yhdessä ohjaaja-käsikirjoittaja **Heikki Huttu-Hiltusen** kanssa monologeja, joissa hän on käyttänyt omia kokemuksiaan. Pyörätuolia ei pidä peitellä, vaan päinvastoin ottaa siitä kaikki irti. Esityksissä kuvataan, millaista on, kun kehossa

ja mielessä tapahtuu väkivaltainen muutos. Käsikirjoitusvaiheessa tarina täytyi etäännyttää. Yksityisyys pitää laventaa yleiseksi.

Jenni-Juulia Wallinheimon Heimonen kertoo elävästi, miten hän on päätenyt uralleen. Monen muun taiteilijan tavoin hän on – jäätyään taidealan oppilaitoksen ulkopuolelle – mennyt aluksi alemman tason laitokseen, Wetterhofin opistoon Hämeenlinnaan. Sieltä hän katsoo

saaneensa eväitä työpolulle, joka on johtanut kansainvälisiin juhlanäyttelyihin. Wallinheimon tarinasta ilmenee sitkeys: työtä tehdään olosuhteiden mukaan lattialla ja pöydän alla, kadulla ja tapahtumissa. Koko perhe tukee taiteilijaäitiä.

Julkaisun ideoimisessa ja toteuttamisessa ja on ollut mukana tiimi: Salla Fagerström, Riikka Hänninen, Maija Karhunen, Outi Salonlahti ja Sari Salovaara. Koneen Säätio on rahoittanut hankkeen ja myös julkaisun. Kirja on luettavissa painettuna teoksena ja verkossa. Sisältö kuvaa kenttää monipuolisesti. Kannattaa tarttua siihen: kulttuurilla kaikille.fi.

Tilaa taiteilijuuteen – vammaisten ja viittomakielisten taiteilijoiden yhdenvertaisuus -hanke. 2022–24.

Pohjoismainen yhteistyö on nykypäivää

TEKSTI Taru Reinikainen

Pohjoismaisten kuulojärjestöjen yhteistyöelimen NHS (Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté) seminaari ja vuosikokous pidettiin Färssaarilla 13-14. syyskuuta. Mukana olivat kaikki suomalaiset jäsenjärjestöt Kuuloliitto, Svenska hörsselförbundet ja Föreningen Hörseltjänst.

Pohjoismainen yhteistyö on ainutlaatuista poliittista ja kulttuurista yhteistyötä, jonka tarkoituksena on edistää muun muassa hyvinvointia alueellamme. Pohjoismaat jakavat samanlaisia arvoja demokratiasta, avoimuudesta ja hyvinvointivaltiosta. Pohjoismainen yhteistyö on saanut alkunsa 1800-luvun kansalaisjärjestöyhteistyöstä. Kansalaisjärjestöjen työlle on nykyisin yhä enemmän tarvetta. Järjestöt pystyvät tarjoamaan ehkäisevää matalan kynnyksen tukea ja säästävät siten yhteiskunnan varoja.

Yhteiskunnassa ja etenkin työelämässä yhdenvertaisuuskysymykset ovat nousseet viime aikoina merkittävästi julkisuudessa esille. YK:n vammaisyleissopimus ja sen tulkinta tuomioistuimissa ovat tosiasiallisesti kehittäneet vammaisten oikeuksia myönteiseen suuntaan, myös Pohjoismaissa. Oikeuksia on alettu valvomaan tarkemmin ja vammaiset itse ovat myös alkaneet vaatia oikeuksiaan laajemmin. Meidän tulee jatkaa merkittävää vaikuttamis- ja tiedottamistyötämme tulevaisuudessakin.

Valitettavasti Suomen nykyinen hallitus on rapauttamassa pohjoismaista demokraattista hyvinvointivaltiota, jossa ihmisoikeudet kuuluvat kaikille. Suomen hallituksen harjoittama leikkauspolitiikka koskettaa erityisesti vammaisia. Vaikeina aikoina yhteistyö muodostuukin entistä tärkeämmäksi sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Meidän vammaisten asemaa määrittää YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen ja olemme sitoutuneet sen noudattamiseen. Kaikki Pohjoismaat ja EU ovat ratifioineet sopimuksen. Kansainvälisesti ja erityisesti EU-tasolla tehdään monia kuulovammaisten ihmisten arkeen vaikuttavia päätöksiä. Vammaisten ihmisten oikeudet on huomioitava pohjoismaiden päätöksenteossa kaikilla toiminta-aloilla ja

vammaisia ihmisiä tulee kuulla heitä koskevassa päätöksenteossa. Jotta pohjoismaiset ihanteet toteutuisivat myös vammaisten ihmisten kohdalla, on varmistettava rakennetun ympäristön, palveluiden, tuotteiden ja asenteiden esteettömyys.

Seminaarissa kuulimme monipuolisesti kuulovammaisten ja vammaisten huomioimisesta Färssaarilla. Erityisenä kysymyksenä nousi esiin kuulovammaisten asema vähemmistökansojen keskuudessa. Kuten vammaisten, myös vähemmistöjen oikeuksia turvataan kansainvälisillä sopimuksilla, kuten YK:n vähemmistöjulistuksella. Julistuksen mukaan valtioilla on velvollisuus suojata vähemmistöjen olemassaoloa sekä vähemmistöidentiteetin säilymistä ja kehittymistä. Lisäksi valtioiden tulisi ottaa vähemmistöjen historia huomioon kouluopetuksessa ja jakaa vähemmistökulttuureista muutakin tietoa. Esimerkiksi Suomessa on vain kaksi kirjoitustulkkiä, jotka tulkkaavat sekä suomeksi että ruotsiksi ja saamenkielisiä ei taida olla yhtäkään. Kuulovammaisia on kuitenkin sekä suomenruotsalaisissa että saamelaisissa. Kokouksessa päätimmekin lähestyä yhteistyön tiivistämisen merkeissä ahvenanmaalaista ja grönlantilaista sisarjärjestöämme.

Kokouksessa päätettiin, että vuosille 2025–2026 Suomesta tulee NHS:n puheenjohtajamaa. Puheenjohtajana tulee toimimaan Kuuloliiton puheenjohtaja Taru Reinikainen ja Svenska hörsselförbundet hoitaa sihteeristön tehtävät.

Vuosikokouksen parasta antia olivat ihanat kohtaamiset pohjoismaisten kuulovammaisten ystävien kanssa. Uusia ystävyysuhteita syntyi ja kokemuksia vaihdettiin puolin toisin. Ongelmat olivat hyvin samankaltaisia eri maissa, esimerkiksi kuulokojeiden ja tulkkauksen saatavuus sekä audionomien vähäisyys puhututtivat kokousväkeä. Yhteiset haasteet yhdistävät ja luovat myös uskoa siihen, että asioihin voidaan vaikuttaa.

Iloisempana asiana on, että saamme ensi vuonna toivottaa pohjoismaiset ystävämme tervetulleeksi Suomeen. Todennäköisesti kokoonnumme Rovaniemellä ja erityisesti jatkamme vähemmistöihin kuuluvien kuulovammaisten aseman parantamista. ●

Nuorten Syysleiri 18.–20.10.2024

TEKSTI Viivi Kilpeläinen

Lokakuun syksyisenä viikonloppuna joukko nuoria kokoontui Varalan Urheiluopistolle viettämään Nuorten Syysleiriä. Leiri järjestettiin yhteistyössä Kuuloliiton, LapCI ry:n ja KLVV ry:n kesken. Leirin teemana oli elokuvat ja nuoret pääsivätkin toteuttamaan ryhmissä omat elokuvansa alkaen käsikirjoituksesta itse toteutukseen. Ensimmäisenä iltana muistelimme ohjaajien vanhoja leireillä tuotettuja elokuvia ja virittäydyimme teeman tunnelmaan katselemalla niitä. Seuraavana päivänä alkoikin itse toteutus ja elokuvatyöpajan aikana ideat lensivät ja ohjaajat sekä leirikoira Hilla pääsivät myös mukaan elokuvavarooleihin. Jostain syystä useampi ryhmä päätyi kauhuelokuvateemaan, mahtokohan lähestyvä Halloween vaikuttaa tähän.

Kun elokuvat oli saatu kuvattua, lähdimme Tampereen keskustaan pelaamaan hohtominigolfia ja syömään pizzaa. Sillä välin muutama ohjaajista jäi leiripaikalle

editoimaan elokuvia valmiiksi, jotta ne voisivat saada ensiesityksensä vielä leirin aikana. Keskustasta leiripaikalle palattuamme saimme tietää, että ohjaajat olivat suoriutuneet hurjasta editointiurakasta aikataulussa ja pystyimme pitämään leffaillan omilla elokuvilla. Kaikilla oli niin hauskaa omia ja kavereiden suorituksiaan katsoessa ja leffojen jälkeen jaoimmekin kaikille diplomit upeasta suorituksesta.

Muutama leiriläisistä kuvaili leirin olleen todella hauska ja harmitelleensa sitä, että seuraavan kerran kuulokavereita pääsisi näkemään tapahtumissa vasta ensi vuoden puolella. Osa kertoi täyttävänsä myös pian 18-vuotta, jolloin tämä leiri jäi heidän viimeiseksi nuortenleirikseen. He kuitenkin odottivat innolla ja jännittyneinä siirtymistään Kuuloliiton nuorten aikuisten toimintaan. ●

KUVAT: LOTTA TAARASTI, JÄRJESTÖASSISTENTTI KLVL RY

IFHOHYP Study Session 2024: Finding your voice!

TEKSTI Fanni Heikkinen

Tämä oli ensimmäinen kerta kun osallistuimme paikan päällä IFHOHYP:n tapahtumaan. Tänä vuonna kohdallemme osui Study Session Ranskassa, Strasbourgiissa. Viikon teemana oli Finding your voice, eli oman äänesi löytäminen. Joka päivälle oli eri aihe, yhteensä kuusi päivää ohjelmaa ja kaksi matkapäivää. Kansainvälinen kahvihetki myös piristi päiviä, silloin osallistujat tarjosivat oman maansa herkkuja muiden maistettavaksi. Me tietenkin veimme salmiakkia ja Fazerin sinistä. Viikon aikana opimme ja näimme niin paljon uutta, että tämä on vain pintaraapaisu siitä. Lähtisimme mielellämme uudestaan ja itse asiassa viikon lopussa ilmaisimme myös kiinnostuksemme Study Sessionin suunnittelutyöryhmään liittymisestä.

Ensimmäinen päivä maanantai 26.5. koostui suurimmalta osin esittelyistä, tutustumisesta, tavoitteista, odotuksista ja kokemusten jakamisesta. Osallistujia oli ympäri Eurooppaa sekä Kanadasta, Afrikasta ja Aasiasta.

Seuraavana päivänä pääsimme niin sanotusta suoraan asiaan, aiheena oli ihmisoikeudet. Kuulimme ihmisoikeuksista yleisesti sekä maa kohtaisesti. Joka päivänä oli paljon keskustelua yhdessä sekä pienryhmissä, joten kuulimme erilaisia kokemuksia eri maista. Kielitaito ei ollut ongelma, sillä suurimmalla osalla englantia ei ollut äidinkieli ja kirjoitustulkkaukset myös auttoi. Keskiviikkona sukelsimme tekoälyn maailmaan, tutustuimme eri tekoälytyökaluihin ja kuinka ne esimerkiksi kuvastavat huonokuuloisuutta, jos etsit kuvia kuulokojeen käyttäjästä. Opimme samalla siis informaatiolukutaitoa, jotta osamme erotella miten kannattaa etsiä tietoa käyttäen tekoälyä.

Torstain aiheena oli edunvalvonta ja vaikuttaminen. Saimme kuulla tosielämän esimerkkejä vaikuttamisesta ja pohtia kuinka me itse voimme vaikuttaa. Hyvin vaikuttavaa oli kuulla, kuinka esimerkiksi Kanadassa on aloitettu huonokuuloisten lasten leiri täysin tyhjästä. Tämä oli myös päivä, jolloin meillä oli vapaa aikaa kaupungissa. Lähdimme siis kiertelemään nähtävyyksiä ja nauttimaan paikallisesta ruoasta, maistoin elämäni ensimmäistä kertaa etanoita ja sekin oli kokemus joka on mainitsemisen arvoinen.

Perjantaina aiheina olivat yhteisön rakentaminen sekä kampanjointi ja osallistuimme osallistujien pitämiin työpajoihin, sait valita itse mihin työpajoihin haluisit osallistua. Kuulimme mm. Usherista, terveydestä ja

kysymyksiä tehokkuudesta. Oli hienoa, kuinka osallistujat olivat otettu huomioon ohjelman teossa, sillä työpajat olivat vaikuttavia ja monipuolisia.

Viimeisenä päivänä aiheina olivat jatkosuunnitelmat ja rahoitus. Viikon aikana teimme myös ryhmätöitä, joita esiteltiin kaikille osallistujille. Esiintymistä ei tarvinnut jännittää, sillä kaikki olivat todella mukavia ja keskustelua syntyi helposti. Joka päivän lopuksi meillä oli myös omat pohdiskeluryhmät, jossa käytiin läpi palautetta päivästä ja kirjoitettiin ylös järjestäjien linkkaamalle alustalle.

On ollut mielenkiintoista seurata tapahtuman jälkeen sosiaalisesta mediasta, kuinka nuoret saivat inspiraatiota ja innostusta viikon aikana ja ovat lähteneet vaikuttamaan asioihin sekä rakentamaan ja kehittämään omia yhteisöjään. Meidänkin maailmankatsomus avartui, saimme paljon uusia ystäviä, opimme uusista kulttuureista ja millaista on olla huonokuuloinen muissa maissa. Meihin myös syttyi kipinä asioihin vaikuttamiseen ja kehittämiseen niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Voimme siis vain suositella vastaavanlaisia tapahtumia kaikille! ●

Kopolan neulonta- ja frisbeeviikonloppu

TEKSTI Jouni Aalto

Kopolassa järjestettiin syyskuisena viikonloppuna 13.–15.9. neulonta- ja frisbeeviikonloppu. Porukkaa oli taas tuttuun tapaan mukavasti, enimmäkseen entisiä tuttuja. Uusiakin olisi toivonut näkevänä, mutta viikonloppu oli jälleen kerran rentouttava ja mukava.

Itse osallistuin frisbeen heittelyyn, kun nuo neulontahommat eivät ole oikein napanneet. Oli siellä Alpo meistä miehistä mukana, joka on aika peto noissa kudontahommissa. Muut ukot olimme sitten frisbeetä heittelemässä Kuhmoisten koulun alueella, jonka ympäristöön on kunta rakentanut varsin mukavan

radan. Haastavia väyliä oli esteineen ja mäkinen. Täysimittainen 18-korin rata on siis kyseessä. Siellä oli samaan aikaan menossa paikallisen seuran oma kilpailu, mutta hyvin sinne mahduttiin, kun sovittiin siitä, että emme häiritse heidän virallista kilpailuaan. Osa noista heittäjistä olikin jo varsin osaavia heittäen alle parin useita kertoja.

Meidän omassa kisaporukassa oli seitsemän henkeä (Ilkka, Hannu, Olli, Kirsi, Sisko, Asko, ja allekirjoittanut). Heittelimme sekä lauantaina että sunnuntaina vähän eri kokoonpanoissa. Lauantaina hieman tihuutteli vettä, mutta sunnuntaina oli oikein hienoa olla raikkaassa

ulkoilmassa liikkumassa luonnossa. Frisbee-golf on lajina yllättävän mukava. Siinä edetään aina hitaimman (lyhyimpiä heittoja heittäneen) mukaan, jolloin koko porukka pysyy aina koossa ja etenee ryhmänä eteenpäin. Näin jutustelu onnistuu mainiosti heittojen välissä, kun kukaan ei ole kaukana kuulumattomissa. Aluksi Hannu ja Kirsi pitivät meille kokemattomille pienimuotoisen tietoisuuden siitä, miten tulee liikkua ja varmistaa turvallinen oleminen radalla. Ohjeet olivat kyllä tarpeen, koska välillä frisbeet lähtivät jokseenkin odottamattomaan suuntaan. Ilman haavereita kuitenkin selvittiin.

Heittojen alkaessa näkyi joidenkin parempi pohjataso varsin hyvin ja kokemus on tässä lajissa kyllä arvoaan. Kaikilla ei ollut omia frisbeetä, joten niitä lainailtiin sitten kavereilta. Ne riittivät oikein hyvin ja kaikki saivat heittää. Näitä kiekkoja on erilaisia eri heitotarkoituksiin ja jos oikein innostuu, on hyvä olla ainakin kolme erilaista: pitkän matkan, keskimatkan ja puttausfrisbee lähiheittoihin. Välillä tuli tosi hyviä ja pitkiä heittoja ja joskus sitten frisbee katosi heinikkoon, kun ei oikein nähnyt tarkasti, minne se putosi. Löytyivät kuitenkin kaikki, eikä tullut kalustotappioita. Koska molempina päivinä heiteltiin, tuli koko rata käytyä läpi. Kuhmoisten rata on kyllä hyvä ja melko haastava. Jos koko radan kiertää samalla kertaa, menee siihen aikaa helposti 3-5 tuntia kunnosta ja osaamisesta riippuen.

Hauskaa oli ja voin kyllä ensimmäisen omakohtaisen kokemukseni pohjalta sanoa, että on mainio laji meille vähemmän kuuleville, kun ryhmä pysyy hyvin koossa etenemistavasta johtuen. Frisbeen heittäminen ei ole teknisesti kovin haastavaa, jos tavoitteet eivät ole korkealla. Mutta, kuten kaikessa kilpailemisessä, tavoitteiden kasvaessa myös osaamisvaatimukset nousevat. Haastetta riittää varmasti moneksi vuodeksi, jos tästä lajista innostuu. Kaikki vaan rohkeasti kokeilemaan, jotka vielä eivät ole päässeet frisbeen reunaan kiinni. Heittotapa on vapaa, mutta kavereiden heittoja seuraamalla ja oppia ottamalla oma kehittyminen on ainakin aluksi melko ripeää. ●

Hyviä syyspäiviä kaikille, t. Jouni

MED⁹EL

Uusi SONNET 3 Vaivaton ja vapaa

- ✓ Vesitiivis IP68
- ✓ Pienempi, kevyempi ja mukavempi
- ✓ Sisäänrakennettu streemaus
- ✓ Kätevä ohjausnappi prosessorissa
- ✓ Uudistuneet lisälaitteet

Uusi

MED-EL Care Center & toimisto Ilkantie 4
00400 Helsinki | Puh 050 3136169 | medel.com/fi

HUMAK[®]

Opiskele avoimessa AMK:ssa

- Tukiviittomien alkeet 2 op (35€)**
- Viittomakielen alkeet 2 op (35€)**
- Selkoilmaisu 5 op (75€)**
- Kuurojen yhteisöt 5 op (75€)**

**sekä kymmeniä muita kursseja!
Tutustu tarjontaan ja ilmoittaudu nyt:**

kauppa.humak.fi

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Q-FACTORY

q-factory.fi

Ilmoitustaulu

Kuuloliiton etäkurssit ja etävertaisryhmät kevät 2025

Etäkurseilla ja etävertaisryhmissä käsitellään kuuloon / tinnitukseen liittyviä teemoja. Kurseilla ja ryhmissä on mahdollisuus käydä vertaiskeskustelua sekä vaihtaa kokemuksia arjessa toimimisesta ja työssä jaksamisen keinoista. Tapaamiset toteutetaan Teams-alustalla. Ohjeet osallistumisesta lähetämme ilmoittautuneille. Ohjaajina toimivat Kuuloliiton asiantuntijat. Lisätietoa: Sanna Lehtoväre p. 040 770 3803, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi ja Anna-Maija Tolonen p.044 752 5574, anna-maija.tolonen@kuuloliitto.fi.

TINNITUKSEN ETÄKURSSI

Ajankohdat:

ti 14.1 klo 18.00-19.30

ti 21.1 klo 18.00-19.30

ti 28.1 klo 18.00-19.30

Tinnituksen etäkurssille voi osallistua myös yhdessä läheisensä kanssa. Ilmoittautuminen sähköpostilla 7.1.2025 mennessä Kuuloliittoon Sanna Lehtovärelle, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi. Lähetä nimi, sähköpostiosoite, läheisen osallistuminen ryhmään ja keskusteluaiheet, joita toivoisit tinnituksen etäkurssilla käsiteltävän.

LÄHEISTEN ETÄVERTAISTAPAAMINEN

Ajankohdat:

to 30.1. klo 13.00-14.30

to 6.2. klo 13.00-14.30

ke 12.2. klo 13.00-14.30

Ilmoittautuminen sähköpostilla 24.1.2025 mennessä Kuuloliittoon Sanna Lehtovärelle, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi. Lähetä nimi, sähköpostiosoite ja keskusteluaiheet, joita toivoisit läheisten etävertaistapaamisessa käsiteltävän.

KUULON ETÄVERTAISRYHMÄ TYÖIKÄISILLE

Ajankohdat:

ti 4.2. klo 18.00-19.30

ti 11.2. klo 18.00-19.30

ti 18.2. klo 18.00-19.30

Ilmoittautuminen sähköpostilla 27.1.2025 mennessä Kuuloliittoon Sanna Lehtovärelle, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi. Lähetä nimi, sähköpostiosoite ja keskusteluaiheet, joita toivoisit vertaistapaamisissa käsiteltävän.

IKÄÄNTYNEIDEN ETÄKUULOKURSSI

Ajankohdat:

ma 5.5. klo 10.00-11.30

ma 12.5. klo 10.00-11.30

ma 19.5. klo 10.00-11.30

Ikääntyneiden kuulokurssille voi osallistua myös yhdessä läheisensä kanssa. Ilmoittautuminen sähköpostilla 28.4.2025 mennessä Kuuloliittoon Sanna Lehtovärelle, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi, lähetä nimi, sähköpostiosoite, läheisen osallistuminen ryhmään ja keskusteluaiheet, joita toivoisit etäkuulokurssilla käsiteltävän.

Kuuloliiton kuulokurssit 2025

Kurssien tavoitteena on tarjota osallistujille ja heidän läheisilleen mahdollisuus toisten samassa tilanteessa olevien kohtaamiseen.

Kursseilla käsitellään kuulon ja tinnitukseen liittyviä teemoja sekä kuulon vaikutusta toimintakykyyn. Osallistujat saavat valmiuksia kuulokojeen käyttöön sekä tietoa kuulon apuvälineistä, kommunikaatiomenetelmistä ja tulkkauksipalveluista. Vertaiskeskustelut ja läheisten kokemukset arjessa toimimisen keinoista ovat osa kurssiohjelmaa. Kurssit toteutetaan STEA-avustuksella. Kurssit ovat osallistujille maksuttomia, mutta matkakuiluista osallistujat vastaavat itse.

Alueilla järjestettävät kurssit

- **Lappeenranta** 26.–27.3. *Scandic Patria*
- **Pori** 10.–11.4. *Virkistysshotelli Yyteri*
- **Kajaani** 21.–22.5. *Hotel Kajanus*
- **Tinnitus** 29.–30.10. *Scandic Tampere Station*
- **Työikäisten kurssi** 29.–30.11. *Scandic Pasila*

Kopolan kurssikeskus, Kuhmoinen

- 17.–19.3.
- 31.3.–2.4.
- 5.–7.5.

Kopolan syksyn kurssit tiedotetaan myöhemmin.

Kuuloliiton kuulokurssit on tarkoitettu ikään-tyneille kuulokojeiden käyttäjille ja heidän läheisilleen. Lisäksi järjestämme kaikenikäisille tinnitusteemaisen kurssin sekä työikäisten kurssin. Alueilla toteutettavat kurssit sisältävät kahden päivän kurssiohjelman. Kopolan kurssikeskuksessa toteutettavat kurssit sisältävät kahden päivän kurssiohjelman ja sen lisäksi saapumispäivän. Majoitus järjestetään täysihoidolla. Osallistujilta edellytetään

omatoimisuutta ja aktiivista osallistumista koko kurssin ajalle. Kurssilla ei ole avustavaa henkilökuntaa.

Hakemukset tulee lähettää noin kuusi viikkoa ennen kurssin ajankohtaa, joko täyttämällä sähköinen hakemus Kuuloliiton verkkosivuilla, sähköpostilla tai maapostina. Kaikille hakijoille ilmoitetaan kurssivalinnasta noin kolme viikkoa ennen kurssia. Valinnassa etusijalla ovat hakijat, jotka eivät aikaisemmin ole osallistuneet Kuuloliiton kuulokursseille.

Lisätietoja ja hakemukset

Kuuloliiton verkkosivut:

www.kuuloliitto.fi/palvelut/kuulokurssit

Lappeenrannan, Porin ja Kajaanin sekä tinnitus- ja työikäisten kurssit: Asiantuntija Anna-Maija Tolonen, anna-maija.tolonen@kuuloliitto.fi, p. 044 752 5574, Puutarhakatu 8 b F 607, 20100 Turku

Kopolan kurssit: Asiantuntija Sanna Lehtoväre, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi, p. 040 770 3803, Kopolan kurssikeskus, Velisjärventie 50, 17800 Kuhmoinen

Kopolan omakustanteiset tapahtumat kevät 2025

Omakustanteiset loma- ja viikonlopputapahtumat on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille. Tapahtumien hintaan kuuluvat ruokailut, majoitus ja ohjelma. Tapahtumiin ei sisälly liinavaatteita, mutta ne voi saada 15 euron lisä hintaan Kopolasta tai tuoda itse. Yhden hengen huoneesta veloitamme 30 € lisähintaa. Tapahtumat alkavat yleensä perjantai-iltana, jolloin tarjolla on iltapalaa ja sauna. "Mitä meille kuuluu?"-vertaistapaamiset ovat ti-to.

Tapahtuma

Talviulkoiluviikonloppu

Pidä huolta itsestäsi-viikonloppu

"Mitä meille kuuluu?" -vertaistapaaminen

Neulontaviikonloppu

Frisbeeviikonloppu

Viitotun puheen kesäpäivä

Kesäulkoilu/Lomailuviikonloppu

Ajankohta

4.-26.1.

11.-14.4.

13.-15.5.

23.-25.5.

23.-25.5.

9.-12.6.

13.-15.6.

Hinta

165 €/hlö, jäsenille 155 €/hlö

165 €/hlö, jäsenille 155 €/hlö

165 €/hlö, jäsenille 155 €/hlö

165€/hlö, jäsenille 155 €/hlö

165€/hlö, jäsenille 155 €/hlö

200€/hlö, jäsenille 190 €/hlö

165 €/hlö, jäsenille 155 €/hlö

Kopolan kannatusyhdistys järjestää:

Pääsiäinen 18.-21.4.

Kevättalkoot 16.-17.5.

Kopolan tapahtumiin voi ilmoittautua sähköisesti Kuuloliiton verkkosivuilla, sähköpostilla sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi tai p. 040 770 3803.

Yhteystiedot

Kuuloliitto ry, Kopolan kurssikeskus

Velisjärventie 50, 17800 Kuhmoinen

Sanna Lehtoväre, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi, p. 040 770 3803

Toteutamme Kelan palvelukuvausten mukaista kuntoutusta henkilöille, joilla on jonkinasteinen kuulonalenema. Tilamme sijaitsevat Helsingin Haagassa, Valkealla talolla. Kuntoutus, majoittuminen sekä ruokailut ovat kuntoutujille maksuttomia. Läheinen/läheiset voivat osallistua kuntoutukseen Kelan päätöksen mukaisesti.

Näin haet:

1

Ota yhteys lääkäriisi

Varaa aika sinua hoitavalle lääkärille omalta terveysasemalta, työterveyden kautta tai kuuloasioitasi hoitavalta sairaalalta.

2

Pyydä lääkäriltä B-lausunto

Lausunnossa tulee käydä ilmi kuntoutuksen tarve ja oikea-aikaisuus. Lääkärin tulee lyhyesti suositella sinulle kuulonkuntoutusta.

3

Täytä Kelan hakemus KU 132

Samalla hakemuksella voit hakea **sopeutumisvalmennukseen** (ryhmätapaamisia, yhteensä 5 arkipäivää) tai **yksilökuntoutukseen** (yksilö- ja ryhmätapaamisia, keskimäärin 3 jaksoa, kukin 5 arkipäivää). Täytä kohta **8. (sopeutumisvalmennus)** tai **9. (moniammatillinen yksilökuntoutus)**. Mainitse läheisten osallistuminen.

4

Kela käsittelee ja tekee päätöksen

Hakemuksen käsittelyaika vaihtelee keskimäärin muutaman viikon ja kuukauden välillä. Tieto myönnetystä päätöksestä tulee sinun lisäksesi suoraan Kuulo-Aurikselle.

5

Kuulo-Auris on sinuun yhteydessä

Kurssisihteerimme katsoo sinulle sopivat jaksot ja ehdottaa niitä kutsukirjeellä. Tällöin on mahdollista tehdä muutoksia aikatauluihin. Ennen kuntoutusjakson alkamista omaohjaajasi soittaa sinulle ennalta ilmoitettuna aikana.

Lisätietoja ja neuvoja hakemiseen:

044 770 8444
ma-to 9-15, pe 9-13

asiakaspalvelu@auris.fi

www.kuuloauris.fi

Kuulo-Auris,
c/o Valkea Talo
Ilkkantie 4,
00400 Helsinki

@kuuloauris

facebook.com/kuuloauris

Ritva-Liisa Schädling, o.s. Turunen 1951–2024

Helsingin Kuuloyhdistyksen ja Hampurin Kuuloyhdistyksen pitkäaikainen jäsen **Ritva-Liisa Schädling** kuoli 73-vuotiaana Hampurissa 26. kesäkuuta 2024 vaikean sairauden murtamana. Hän oli syntynyt 3. kesäkuuta 1951.

Yo-merkonomi Ritva-Liisa Turunen työskenteli 70-luvun alussa Kuuloliiton kuulokeskuksen kassanhoitajana ja eteni Kuuloliiton ensimmäiseksi nuorisosihteeriksi, kun virka perustettiin vuonna 1976. Hän alkoikin suunnitella ja järjestellä erilaista toimintaa huonokuuloisille nuorille Suomessa. Hän loi pohjan nuorten aktiiviselle toiminnalle mm. Helsingissä nuortenkerho Desibelille. Nuorisosihteerinä Ritva-Liisa ehti tosin työskennellä vain muutaman vuoden ennen kuin hän muutti Hampuriin.

Nuorten kuulovammaisten osallistuminen vuosittaisiin Euroopassa pidettäviin pari viikkoa kestäviin rallyihin (kesäleiri) – esimerkiksi Norjassa, Saksassa, Itävallassa, Englannissa – oli erittäin suosittua. Suomessa ensimmäinen kansainvälinen Rally järjestettiin vuonna 1975 Suolahdessa, missä Ritva-Liisa toimi rahastonhoitajana. Silloin hän tapasi Jürgenin ensimmäistä kertaa, mutta seurustelu alkoi vasta IFHOH:n (International Federation of Hard Of Hearing People) vuosikokouksen jälkeen St. Albansissa, Englannissa vuonna 1976 hänen edustaessaan silloista Kuulonhuoltoliittoa. Ritva-Liisa ja Jürgen avioituivat vuonna 1978.

Alussa Ritva-Liisa toimi kuulovammaisten kansainvälisissä kokouksissa Suomen edustajana, mutta muutettuaan Hampuriin hän siirtyi Hampurin ja Saksan edustajaksi. EFHOH:n nykyinen presidentti Lidia Best piti Ritva-Liisaa yhtenä kansainvälisen kuulovammaisliikkeen pioneerinä. Seuraavina vuosina ICHOHYP:iin

(International Committee of Hard Of Hearing Young People) kuuluneet aktivistit perustivat IFHOH:n ja myöhemmin EFHOH:n (European Federation of Hard of Hearing). Ritva-Liisa toimi rahastonhoitajana ja vahvana asiantuntijana EFHOH:ssa 12 vuoden ajan.

Ritva-Liisasta tuli BdS Hamburgin rahastonhoitaja noin 1995, kun valittu henkilö kuoli yllättäen. Hänet valittiin seuraavassa yhtiökokouksessa Hampurissa ja hän jatkoi tässä tehtävässä vuoteen 2004 asti.

Vuonna 2004 tapahtui suuri muutos BdS:n rakenteessa. HörBiz* liitettiin takaisin yhdistykseen ja Ritva-Liisa palkattiin hallintotyöntekijäksi. Tämän työn lisäksi hän työskenteli jälleen BdS:n rahastonhoitajana vuoteen 2010 asti. Se oli yhdistykselle onnenpotku. Ritva-Liisasta tuli yhdistyksen kasvot toimistolla kävijöille ja kuuloneuvonnasta neuvoja etsiville.

Dr. Hans-Hagen Härtelin mielestä Ritva-Liisalla oli ystävällinen aura. Hän oli nöyrä, joka huokui pätevyyttä. Hän oli erittäin suosittu yhdistyksen jäsenten keskuudessa. Yhdistyksen etu oli, että hän hoiti kirjanpidon ilman ulkopuolisia tahoja. Härtelille yhteistyö Ritva-Liisan kanssa oli ongelmattonta. Ritva-Liisa työskenteli itsenäisesti ja luotettavasti ja takasi rennon työilmapiirin. Ritva-Liisa jäi ansaitulle eläkkeelle työelämästä 25. toukokuuta 2011.

Ritva-Liisalle eläkkeelle siirtyminen ei merkinnyt hyvästejä yhdistyselämälle. Hän osallistui lukuisiin yhdistyksen tärkeisiin tapahtumiin yhdessä miehensä Jürgenin kanssa.

BdS:n yhdistyksen puheenjohtaja Klaus Mourgues muisteli Ritva-Liisa Schädlingiä seuraavin sanoin: ”Tilintarkastajana Ritva-Liisa oli erittäin velvollisuudentuntoinen ja luotettava rahastonhoitaja, jolla oli

Kuulokirja – kuulovammaisten kokemuksia

Raija Hämäläisen kokoama

Kuulokirja sisältää kuulovammaisten ja heidän läheistensä kokemuksia elämästä kuulovamman kanssa.

Kirjassa on mukana myös kuuloalan ammattilaisten vastauksia kysymyksiin ja kuulovammaisten kirjoittamia runoja. Kirja sisältää myös Kuulokojekoulun sekä lauluja.

"Toivon, että kirjastani on iloa ja apua kuulovammasta selviytymiseen. Painotan sitä, että yhdistystoiminta on meitä varten. Pitäkäämme lujasti kiinni toisistamme, niin kuulovamma on helpompi kantaa!"

Kuulokirja voisi olla oiva joululahja tai muu lahja ystävälle. Kirja on tilattavissa edullisesti suoraan Raija Hämäläiseltä hintaan 15 euroa + postikulut.

Osoite: hamalainenraija@gmail.com

KANNEN SUUNNITTELU KAISU KAMMONEN

erittäin hyvä yleiskuva BdS:n numeroista ja kuiteista. Vuonna 2010 Ritva-Liisa koulutti minut rahastonhoitajaksi. Silloin opin tuntemaan hänen hersyvän huumorintajunsa.”

Schädingin pariskunta kävi usein Suomessa tapaa-massa ystäviään Lappia myöten. Vuosien varrella monet suomalaiset tapasivat Ritva-Liisan ja Jürgenin myös Helsingissä yksityisesti tai isommalla porukalla Helsingin kuuloyhdistyksen tiloissa ”Bulella”.

Schädingien koti Hampurissa oli suosittu vierailupaikka suomalaisten Hampurin reissuilla. Näistä tapaamisista jäi monia hauskoja muistoja. Jotkut shoppailivat yhdessä Ritva-Liisan kanssa ja Hampurin Mönckebergstrassen ostoskadun vaatekaupat tulivat tutuiksi ja kävivät museoissa, mm. Hampurin kuuluisassa lelumuseossa. Mukavaa oli myös risteillä Hampurin kanaaleilla. Jürgen oli usein mukana toimien autonkuljettajana suomalaisten matkatessa Hampurissa ja sen ulkopuolelle, vaikkapa Lyypekkiin.

Ritva-Liisa Schäding haudattiin Glashütten hautausmaalle, Nordstedtiin Hampurin rajalle.

Ritva-Liisaa jäivät kaipaamaan aviomies Jürgen Schäding sukulaisineen sekä lukuisa joukko suomalaisia ystäviä Kuuloliitosta ja sen jäsenyhdistyksistä.

Kirjoittanut Päivi Pöntys

Ritva-Liisan ja Jürgenin ystävä 70-luvulta lähtien

Kuva: Heikki Niemi

*) HörBiz = Hörberatungs- und Informationszentrum
(www.hoebiz.de)

Sokkoretellä shamaanin valtakunnassa

TEKSTI JA KUVA Maija Ala-Fossi

Ilmajoen kuulokerhon sokkoretki syyskuun alussa oli täynnä arvoituksellisuutta, arvostusta ja elämyksiä. Kerhon vetäjä **Sirkka-Liisa Hakala-Rahko** varoitti matkalaisia jo bussissa, että älkää sitten hämmästykö, sillä perillä teitä odottaa yllätys. Hämmästyks olikin melkoinen, kun vastaanottajana oli turkisten peittämä kookas mies valtava paimensauva kädessään.

Turkisten alta paljastui vuoren valtias, shamaaniksi itseään kutsuma **Tapio Autio**. Paikkana oli Aution Ateljee, jonka mies on omin käsin rakentanut Tapolanvuorelle Lappajärven Savonkylään.

Lähes 30-vuotisen rakentamistyönsä aikana Tapio Autio on luonut liuskekivistä rakennetun valtakuntansa aikaa ja voimiaan säästämättä.

Tapolanvuoren kymmenet rakennukset, betoni- ja puuveistokset sekä kivimaalaukset paljastavat yhden miehen valtavan, fyysisiä ja henkisiä voimia vaatineen urakan.

Poliisina työuransa tehnyt Autio koki työssään ja elämässään hetkiä, jolloin elämälanka oli monesti hiuskarvan varassa.

Hyvän ja pahan taistelu ihmisessä sai Aution purkamaan työn aiheuttamaa pahoinvointia fyysiseen työhön eli painiin kiven kanssa.

– Olen halunnut fyysisesti kokeilla rajojani, sillä kivi on vastustajana valtavan voimakas.

Vuoren valtias, shamaani Tapio Autio taustallaan Kalevala-aiheiset veistokset.

Se, että pystyt murtamaan kiven ja pääsemään sen kanssa sinuksi, tiedät, milloin palanen lähtee, siinä on sen hienous, kuvailee Tapio Autio.

Kivityössä käyttämänsä, louhimoiden hukkakivet hän on karrannut paikalle Alajärven Viranperästä tai Pihtiputaalta.

Vaikka Aution valtakunta kirkkoineen ja enkelihuoneineen näyttää vieraan silmissä valmiilta, on miehellä vielä unelmia rakentamisen ja taiteenteon suhteen.

– Työ jatkuu, sillä suunnitelmissa on kolmiulotteiset kuvat, hän kertoo.

Uusi näyttely avautunut,
tervetuloa tutustumaan!

Valkea talo,
Ilkantie 4, Helsinki
www.kuurojenmuseo.fi

Kristiinankaupungin Apteekki
Apoteket i Kristinestad

Kauppatori 3, 64100 Kristiinankaupunki
06 221 1007 • ma-pe 9–17.30, la 9–14
krsapteekki.fi • krsapotek.fi

KAJAANIN
SEURAKUNTA

www.kajaaninseurakunta.fi

Nedskärningarna i understöden ökar behovet av frivilligarbete

Hösten på Finska Hörsselförbundet och många andra organisationer inom social- och hälsovårdssektorn har präglats av tråkiga beslut om nedskärningar i statsunderstöden under de kommande åren. Från och med 2025 minskar Finska Hörsselförbundets understöd betydligt.

Debatten kring nedskärningarna fokuserar på att organisationernas verksamhetsförutsättningar försämras. Man borde snarare diskutera hur nedskärningarna påverkar de människor som vi arbetar för. Organisationerna inom social- och hälsovårdssektorn arbetar för att alla medborgare, i vårt fall alla hörselskadade och personer med nedsatt hörsel, ska ha lika rättigheter att fullt ut delta i samhället och få de tjänster och den vård som de behöver. Vi arbetar inte för oss själva, utan för dem som behöver hjälp och stöd. Samhällets tjänster täcker inte alla servicebehov, utan det behövs stöd, hjälp, rådgivning och handledning av aktörerna inom tredje sektorn.

En viktig grupp som ger hjälp och stöd är aktörer som ger kamratstöd och frivilliga. Cirka en halv miljon människor deltar årligen i frivilligverksamheten i föreningar inom social- och hälsovårdssektorn. Frivilligverksamheten koordineras inte av sig själv, utan dess funktion kräver kompetens och strukturer som organisationerna har skapat under flera årtionden. Uppgifterna förutsätter noggrann utbildning och stöd av yrkespersoner för att verksamheten ska vara högklassig och säker för alla parter. Nu löper dessa risk att falla sönder och frivillig- och kamratverksamheten riskerar att bli överkörd.

Nedskärningarna mot organisationsverksamheten är kortsiktiga, minskar medborgarnas förtroende för samhället och demokratin samt ökar kostnaderna redan på kort sikt. Nedskärningen i organisationernas förebyggande verksamhet flyttar tyngdpunkten i tjänsterna till tyngre tjänster som utförs i efterhand och som kostar betydligt mer än den förebyggande verksamheten.

Ingenting kan dock få frivillig- och kamratverksamheten att helt smula sönder, eftersom människor vill hjälpa, delta och påverka. Delta i påverkansarbetet, stöd vår verksamhet och kom med i vår frivilligverksamhet!

Sanna Kaijanen
Verksamhetsledare

Kuulo koje Paristo.fi

KUULOKOJEPARISTOT JA TARVIKKEET PARHAILTA
VALMISTAJILTA, NOPEASTI KOTIIN TOIMITETTUNA.

MUISTATHAN PARISTOT JOULUKSI ITSELLE TAI LAHJAKSI!

RAYOVAC

Rayovac Extra -kuulokojeperistot (10, 312, 13, 675):

10x kiekkoa **34 €** tai **3,40 €** / kiekko. (Yhdessä kiekossa 6 paristoa)

Osta enemmän ja säästä enemmän -alennukset:

- Tilausmäärä **0–14** kiekkoa: **3,40 €/kiekko** (Ei alennusta).
- Tilausmäärä **15–24** kiekkoa: **3,06 €/kiekko** (-10% ovh:sta).
- Tilausmäärä **25–59** kiekkoa: **2,89 €/kiekko** (-15% ovh:sta).
- Tilausmäärä **+60** kiekkoa: **2,72 €/kiekko** (-20% ovh:sta).

Myös muita merkkejä: **Panasonic, Duracell, PowerOne.**

Saatavilla myös väliletkaa 30 cm **3 €** ja vahasuojia,
UV-kuivauslaitteita sekä puhdistustarvikkeita.

ANSMANN

Ansmann-kuulokojeperistot (10, 312, 13, 675):

10x kiekkoa **50 €** tai **5 €** / kiekko. (Yhdessä kiekossa 6 paristoa)

Osta enemmän ja säästä enemmän -alennukset:

- Tilausmäärä **0–14** kiekkoa: **5,00 €/kiekko** (Ei alennusta).
- Tilausmäärä **15–24** kiekkoa: **4,00 €/kiekko** (-20% ovh:sta).
- Tilausmäärä **25–59** kiekkoa: **3,50 €/kiekko** (-30% ovh:sta).
- Tilausmäärä **+60** kiekkoa: **2,70 €/kiekko** (-46% ovh:sta).

**Voit tilata myös soittamalla numeroon
045 168 0508**

(Paras aika soittamiseen on klo 16.00 jälkeen.
Jos emme heti vastaa, niin soittamme sinulle takaisin.)

Nyt sinäkin voit tilata markkinoiden parhaat kuulokojeperistot edullisesti suoraan www.kuulokojeperisto.fi tai jättämällä tilauksen sähköpostitse: info@kuulokojeperisto.fi, tai tekstiviestillä numeroon: **045 168 0508**. Toimitus kirjeseen **3,90 €/lähetyt**.

Puhelimitse ja sähköpostitse tehtyihin tilauksiin 14 päivää maksuaikaa. Lasku tulee toimituksen mukana. Ei laskutuslisä tai piilokuluja. Verkkokaupassa tehtyjä ostoksia välittää OP Checkout, joka tarjoaa monipuoliset maksuvaihtoehdot.

Tutustu ehtoihin verkkokaupassa. Toimitamme tuotteet Ivalosta, toimitusaika 1–3 arkipäivää.

www.kuulokojeperisto.fi • Puh. 045 168 0508